

Освіта в Україні та зарубіжних країнах :

анотований бібліографічний список

2020. – Вип. 5 (травень). –16 с.

Освіта в Україні

1. **Абітурієнт – 2020: контрактники подаватимуть документи на вступ онлайн** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2020. – 30 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що вступна кампанія для абітурієнтів проходитиме за новим алгоритмом, розробленим Міністерством освіти і науки з урахуванням поширення коронавірусу в 2020 році. Зокрема, під час вступної кампанії-2020 студенти-контрактники зможуть дистанційно подати всі пакети документів, включно з оригіналами. При цьому для абітурієнтів, які будуть зараховані на бюджетні місця, буде продовжено період прийому. Як розповів під час онлайн-брифінгу заступник міністра освіти та науки Єгор Стадний, ті абітурієнти, які зараховані на бюджетні місця, зможуть самостійно подати заяву, по одній людині в певний часовий проміжок. Крім того, планується подовжити період прийому оригіналів заяв та дозволити подачу оригіналу заяви з підписом поштою.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/188/145843/>

2. **Ворощук О. Прояви та шляхи ефективної профілактики булінгу в підлітковому середовищі** [Електронний ресурс] / О. Ворощук, С. Ступарик // Освіт. простір України. – 2019. – № 17. – Електрон. дані. *Висвітлено проблему булінгу у сучасному підлітковому середовищі, охарактеризовано його основні причини та наслідки. На основі розуміння наявності проявів булінгу між усіма учасниками навчально-виховного процесу проаналізовано особливості його соціально-психологічної профілактики із залученням усіх учасників освітнього процесу.* Текст: <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4268/4367>

3. **Горелов С. До осени школьники за парты уже не вернутся: что решили в Минобразования** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов

// Fakty.ua. – 2020. – 22 апр. – Электрон. данные. За повідомленням Міністерства освіти і науки (МОН), у зв'язку з продовженням загальнонаціонального карантину до 11 травня в навчальних закладах України триває дистанційне навчання. Як зазначила в.о. міністра освіти і науки Любомира Мандзій, «карантин продовжено, а це значить, що ми повинні бути готові до завершення навчального року дистанційно. МОН надало роз'яснення для всіх навчальних закладів і публікує рекомендації на офіційних ресурсах». Указано, що під час дистанційного навчання педагогічні ради шкіл повинні самостійно визначатися з особливостями організації освітнього процесу та завершення навчального року. Текст: <https://fakty.ua/341550-do-oseni-shkolniki-za-party-uzhe-ne-vernutsya-cho-reshili-v-minobrazovaniya>

4. **Грובה В. Вікторія Грובה: "Удосконалюємо систему ПТО для підготовки висококваліфікованих фахівців, максимально затребуваних на ринку праці"** / Вікторія Грובה; бесіду вів Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2020. – 7 трав. (№ 86). – С. 6. Подано матеріали бесіди з директором департаменту освіти і науки Сумської облдержадміністрації (ОДА) Вікторією Грובовою про систему професійної (професійно-технічної) освіти Сумщини. Посадовець розповіла про співробітництво з роботодавцями та про підготовку фахівців відповідно до потреб ринку праці. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/viktoriya-grobova-udoskonalyuyemo-sistemu-ptu-dlya/>

5. **Дикий Є. Верховна Рада скоротила фінансування науки й освіти** / Євген Дикий // Газета по-українськи. – 2020. – 23 квіт. (№ 17). – С. 1, 13. Йдеться про те, що Президент України Володимир Зеленський обіцяє мільйон доларів українським науковцям за винайдення вакцини від коронавірусу. У той самий час, Верховна Рада ухвалила зміни до держбюджету. Від фінансування науки «відрізали» понад мільярд гривень. Текст: https://gazeta.ua/articles/comments-newspaper/_vakcinu-ne-stvoryat-z-vodi-j-povitrya/961727

6. **ЗНО під час карантину : як складати** [Електронний ресурс] // Львів. Пошта. – 2020. – 8 трав. (№ 37). – Електрон. дані. *Йдеться про те, що через карантин навчальний рік для учнів завершиться вдома. І якщо дев'ятикласники радіють скасованим іспитам, то одинадятикласники хвилюються. Адже їм ще складати ЗНО та вступати до університетів. Наведено дві версії Міністерства освіти і науки, коли може відбутись ЗНО. Наразі у відомстві зазначають, що проведення ЗНО-2020 залежить від тривалості карантину. Інформацію щодо змін у проведенні ЗНО-2020 можна знайти на сайті Українського центру оцінювання якості освіти.* Текст : <http://www.lvivpost.net/suspilstvo/n/46149>

7. **Канішевська Л. Формування безпеки життя у старшокласників** [Електронний ресурс] / Л. Канішевська // Освіт. простір України. – 2019. – № 16. – Електрон. дані. *Визначено та охарактеризовано фактори, що ускладнюють процес формування безпеки життя у старшокласників: вплив групи, особливості емоційної сфери, потреба в соціальному визнанні і факті дорослішання, віддаленість від батьків, доступність, популяризація тютюнових, алкогольних, наркотичних речовин через рекламу, негативний вплив молодіжної субкультури, потреба у прояві власної індивідуальності та неможливості її задовольнити, спадковість, сімейне неблагополуччя тощо. Визначено шляхи формування безпеки життя у зазначеного контингенту школярів, а саме: розроблення та впровадження у позаурочну діяльність закладів загальної середньої освіти авторської програми “Збережи себе сам”, залучення старшокласників до здоров’язбережувальної діяльності, спрямованої як на формування, збереження і зміцнення власного здоров’я, так і здоров’я інших, педагогічна підтримка старшокласників.* Текст: <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4012/4120>

8. **Корпан Н. Допомагають вчитися онлайн** / Наталія Корпан // Rіa (Вінниця). – 2020. – 22 квіт. (№ 16). – С. 4. *Йдеться про те, як ринок репетиторства переходить в онлайн під час карантину. Зазначено, що*

в кожного учня своя мета мати репетитора, а шукають їх переважно, як і раніше, на платформах «Асоціація репетиторів України», BUKI, «Ваш репетитор» тощо. Текст: <https://vn.20minut.ua/pdf/view/6459>

9. **Кощенко О. Підписано закон про середню освіту** [Електронний ресурс] / Олена Кощенко // Сіл. вісті. – 7 квіт. (№ 26). – Електрон. дані. Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про повну загальну середню освіту». Зазначено, що ним надано автономію вчителям у створенні програм, розробці систем оцінювання, відкрито ширші можливості для підвищення кваліфікації та зростання їхньої зарплати. Школярі дістають змогу будувати індивідуальні освітні траєкторії, обирати навчальні предмети та мати чималі права для учнівського самоврядування. Водночас з'явилося більше можливостей для шкіл у використанні власних коштів. Закон також встановлює нові підходи до призначення директорів шкіл, надає ширші можливості для підсилення шкіл викладачами та запроваджує педагогічну інтернатуру для молодих учителів. Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19774/index.php?n=45149>

10. **Кравченко О. Добročесність — важливий крок до кар'єрного зростання** / Оксана Кравченко // Уряд. кур'єр. – 2020. – 30 квіт. (№ 82). – С. 5. Йдеться про впровадження в Уманському педагогічному університеті Кодексу академічної доброчесності, розробленого на основі зразків кращих університетів України та світу. Надано інформацію про реалізацію в університеті проекту на основі гранту від Британської ради "Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу в умовах ЗВО", мета якого — пропаганда принципів академічної доброчесності в умовах закладу вищої освіти, забезпечення та впровадження інформаційно-технологічних засобів, зменшення відсотка запозичень та розвиток критичного мислення у студентської молоді. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/dobrochesnist-vazhlij-krok-do-karyernogo-zrostan/>

11. **Кравченко Т. Спеціаліст відділу освіти ОТГ: оформлення, ранги та оплата праці** [Електронний ресурс] / Тетяна Кравченко // Місц.

самоврядування. — 2020. — № 4 (квіт.). — Електрон. дані. *Указано, що в новоствореному відділі освіти ради об'єднаної територіальної громади (ОТГ) серед інших працівників працюють головні спеціалісти відділу, які є посадовими особами органу місцевого самоврядування (ОМС). Розглянуто нюанси оформлення трудових відносин та оплати праці таких спеціалістів в ОМС.* Текст: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2020/april/issue-4/article-108067.html>

12. **Лемко Г. Особливості розвитку і поведінки дітей з різних типів неповних сімей**[Електронний ресурс] / Г. Лемко, Н. Карпович // Освіт. простір України. – 2019. – № 16. – Електрон. дані. *Висвітлено різноманітні особливості розвитку і поведінки дітей з різних типів неповних сімей. На основі теоретичних та соціально-психологічних досліджень розкрито ті важливі значення, які характеризують особливості розвитку і поведінки у дітей відповідно до певного типу неповної сім'ї. Досліджено та проаналізовано особливості взаємовідносин дітей з батьками в різних типах неповних сімей.* Текст: <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4015/4123>

13. **Леошко В. Донецький юридичний інститут МВС України: перспективи для освіти й професійного зростання** [Електронний ресурс] / Владислав Леошко // Голос України. – 2020. – 6 трав. (№ 76). – Електрон. дані. *Йдеться про Донецький юридичний інститут (ДЮІ) МВС України, який забезпечує освітню та наукову діяльність у сфері підготовки професійних правоохоронців та юристів. Зазначено, що після переїзду з окупованого Донецька в 2014 році колектив ДЮІ МВС України відновив надання освітніх послуг на базі Кривого Рогу та Маріуполя, об'єднуючи понад 500 співробітників, серед яких 18 докторів наук, 82 кандидати наук та майже 2200 здобувачів вищої освіти. Надано інформацію про волонтерську діяльність колективу та курсантів ВНЗ, зокрема, в умовах карантину, оголошеного для протидії поширенню коронавірусної інфекції.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330546>

14. **Луговая Ю. Директора киевских школ просят Минобразования отменить итоговую аттестацию для выпускников** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty.ua. – 2020. – 29 апр. – Электрон. данные. *Проінформовано, що Асоціація директорів шкіл Києва звернулася з відкритим листом до Міністерства освіти і науки, закликавши скасувати державну підсумкову атестацію випускників XI класів. Нагадано, що студенти ВНЗ за прикладом українських школярів, закінчать навчальний рік дистанційно. Наведено відсканований текст листа-звернення.* Текст: <https://fakty.ua/342260-direktora-kievskih-shkol-prosyat-minobrazovaniya-otmenit-dpa-dlya-vypusknikov>

15. **Луканська А. Учасники ЗНО можуть змінити місце проведення тестування** [Електронний ресурс] / Анна Луканська // Голос України. – 2020. – 6 трав. (№ 76). – Електрон. дані. *Йдеться про лист Міністерства освіти і науки (МОН) України, спрямований до керівників освітніх закладів. Як зазначено в листі, через порушену логістику змінити місце складання зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) зможуть випускники, в яких місце проживання і місце розташування закладу освіти знаходяться в різних областях країни або в межах однієї області, але на відстані більшій за 150 кілометрів. Мешканці анексованого Криму та окупованого Донбасу, як і в попередні роки, зможуть вступати до більш як 70 українських ВНЗ за спрощеною процедурою (без ЗНО) — через центри "Донбас - Україна" та "Крим - Україна". Наведено коментар заступника міністра освіти та науки Єгора Стадного щодо правил вступної кампанії; зокрема, посадовець підтвердив наміри МОНу провести вступну кампанію до ВНЗ через ЗНО, що є найбільш безпечним її варіантом в умовах карантинних обмежень.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330598>

16. **Марчій-Дмитраш Т. Сучасний стан реалізації принципу наступності у підготовці дітей дошкільного віку до навчання в школі** [Електронний ресурс] / Т. Марчій-Дмитраш // Освіт. простір. України. – 2019. – № 17. – Електрон. дані. *Обґрунтовано сучасний стан реалізації*

принципу наступності у підготовці дітей до навчання в школі. Акцентовано на важливості особистісного розвитку дитини, зосередженості навчально-виховного процесу на потребах її навчання і виховання. Конкретизовано і розмежовано поняття “підготовка до школи”, “готовність до школи” та “шкільна зрілість”. Визначено, що однією з важливих якостей педагога в контексті реалізації принципу наступності є вміння діагностувати – доброзичливо, цілеспрямовано, вибірково спостерігати за дитиною у різних видах діяльності, використовуючи індивідуальні навчальні, ігрові завдання, в яких будуть проявлятися специфічні риси її особистості (навчальні уміння, мотивація, витривалість, пам’ять, самоорганізація, креативний підхід до вирішення завдань), а також узагальнювати факти, нагромаджувати й аналізувати дитячі роботи упродовж тривалого часу. Текст: <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4274/4373>

17. Миколук О. Навчання закінчиться дистанційно [Електронний ресурс] / Оксана Миколук // День. – 24 квіт. (№ 75/76). – Електрон. дані. Подано інформацію, що у зв’язку із продовженням карантину в Україні до 11 травня 2020 року Міністерство освіти і науки України вирішило, що навчальний рік 2019 - 2020 рр. у закладах освіти закінчиться дистанційно наприкінці травня. Для учнів IV і IX класів державна підсумкова атестація (ДПА) скасовується, коли відбудеться ЗНО — залежатиме від часу завершення карантину. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/navchannya-zakinchytsya-dystanciyno>

18. Мукан Н. Пастирська педагогіка: потреба суспільства [Електронний ресурс] / Н. Мукан, О. Блавт // Освіт. простір України. – 2019. – № 17. – Електрон. дані. Розглянуто питання доцільності пастирської педагогіки. За результатами аналізу встановлено, що такий вид педагогіки підтримує суспільство й вважається, що держава повинна бути зацікавленою у педагогічній пастирології та всіляко підтримувати її функціонування. Узагальнено базові основи, на яких ґрунтується пастирська педагогіка. Запропоновано дефініцію пастирської педагогіки. Виокремлено

та обґрунтовано її компоненти: онтологізація, деонтологізація, етизація, культурологізація, соціалізація, олюднення людини. Установлено доцільність запровадження пастирської педагогіки у дошкільних, шкільних та закладах вищої освіти як інноваційної програмної технології. Текст: <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4255/4355>

19. **Назаренко І. І. Системне оновлення структури та змісту технічної освіти** [Електронний ресурс] / І.І. Назаренко // Наука, технології, інновації. – 2020. – № 1. Електрон. дані. *Висвітлено проблеми підготовки фахівців та окреслено шляхи забезпечення відповідності змісту і методів здобуття освіти потребам і викликам розвитку економіки України. На засадах поглибленого та системного аналізу чинних систем освіти визначено їхні переваги та недоліки. Запропоновано структурну схему об'єднаного закладу освіти з єдиною наскрізною програмою навчання для отримання відповідної професійної кваліфікації світового рівня. Упровадження такої системи відкриє нові можливості для підвищення ефективності освіти шляхом створення системного (кластерного) підходу до навчання з використанням структурно-логічних схем формування навчальних дисциплін.* [Стаття номеру буде доступна у форматі PDF через 12 місяців після її видруку]. Текст : http://nti.ukrintei.ua/?page_id=2703.

20. **Попадинець Н. Львівські університети vs карантин** [Електронний ресурс] / Н. Попадинець // Львів. Пошта. – 2020. – 8 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про ситуацію з онлайн-навчанням в кількох університетах Львова, зокрема, у найпопулярніших: Франковому виші, НУ «Львівська політехніка» та Українському католицькому університеті (УКУ). Розглянуто, як швидко вони адаптувались до нового режиму роботи та як працюють сьогодні; чи розуміють студенти, як здаватимуть екзамени та чи справився на їх думку університет з карантинним викликом від COVID-19. Про це розповідають студенти та представники університетів.* Текст: <http://www.lvivpost.net/lvivnews/n/46145>

21. **Поперечна Д. Всеукраїнська школа онлайн: теми уроків четвертого тижня** [Електронний ресурс] / Дарія Поперечна // Укр. правда. – 2020. – 27 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що розпочався четвертий тиждень всеукраїнської школи онлайн. Міністерство освіти і науки (МОН) опублікувало перелік тем, які учні будуть дистанційно вивчати цього тижня. Традиційно, перше заняття розпочинається о 10 годині. Зазначено, що учні можуть переглянути онлайн-заняття з різних предметів. Окрім YouTube-каналу МОН уроки транслюються на українських телеканалах.* Текст: <https://life.pravda.com.ua/society/2020/04/27/240749/>

22. **Про використання коштів державної освітньої субвенції на оплату праці педагогічних працівників** [Електронний ресурс] // Місц. самоврядування. — 2020. — № 4 (квіт.). — Електрон. дані. *Розглянуто особливості використання коштів державної освітньої субвенції на оплату праці педагогічних працівників. Указано, що відповідно до ч. 1 ст. 1032 Бюджетного кодексу України освітня субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників у таких типах закладів освіти: початкових школах, гімназіях, ліцєях (крім дошкільних підрозділів (відділень, груп); спеціальних школах, санаторних школах; спеціалізованих мистецьких школах (школах-інтернатах), школах-інтернатах (ліцєях-інтернатах) спортивного профілю, військових (військово-морських ліцєях, ліцєях з посиленою військово-фізичною підготовкою та ін.* Текст: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2020/april/issue-4/article-108058.html>

23. **Рижков В. «Так, як не напишуть у підручнику»** [Електронний ресурс] / Вадим Рижков // День. – 17 квіт. (№ 71/72). – Електрон. дані. *Подано інформацію, що міський голова Дніпра Борис Філатов записав перший відеоурок з історії рідного міста. Звернутися до викладання історії Бориса Філатова змусив карантин, коли школярі перейшли на дистанційне навчання та здобувають знання в Інтернеті. Проте ці уроки історії корисні*

і для дорослих. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/tak-yak-ne-napyshut-u-pidruchnyku>

24. **Сагач О. Теоретичні засади формування дослідницької культури вчителя як одного з чинників його професійного зростання** [Електронний ресурс] /О. Сагач // Освіт. простір України. – 2019. – № 15. – Електрон. дані. *Наголошено на актуальності підготовки педагога-дослідника, який здатний до творчого підходу щодо власної професійної діяльності.* Текст: <http://journals.pu.if.ua/index.php/esu/article/view/3858/3952>

25. **Сідашева Т. Тетяна Сідашева: "Долання випробувань забезпечує кращий результат"**[Електронний ресурс] / Тетяна Сідашева ; бесіду вів Владислав Леошко // Голос України. – 2020. – 27 квітня (№ 73). – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з директором департаменту освіти і науки Донецької облдержадміністрації (ОДА) Тетяною Сідашевою, яка розповіла про організацію навчального процесу у закладах освіти області в умовах карантину. Також посадовець прокоментувала питання вступу до українських ВНЗ дітей з тимчасово непідконтрольних територій та повідомила, що з 4 червня запрацюють освітні центри "Донбас - Україна", які діятимуть на всій території України, і з якими можна буде працювати в онлайн-режимі.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330362>

26. **Сундалов М. Нова ера освітніх стартапів** [Електронний ресурс] / М. Сундалов // Екон. правда. – 2020. – 4 трав. – Електрон. дані. *За словами автора статті, для деяких галузей карантин став моментом зростання. Одна з них – це EdTech – так називають навчальні ІТ-технології, які створені для освіти. Йдеться про школу EnglishDom, яка вчила англійської по-новому – через інтернет та відеозв'язок. Сьогодні EnglishDom – одна з найбільших EdTech компаній Східної Європи. Зазначено, що карантин надав нові можливості – компанії відкривають безкоштовні доступи. Багато хто з EdTech компаній відкрив безкоштовний доступ на період, коли у людей є час вчитися. Наприклад, найбільший світовий сервіс онлайн-освіти Coursera відкрив безкоштовний доступ для університетів до своїх курсів*

Coursera for Campus до 31 липня 2020 року. Українські EdTech-компанії також відчували зростання трафіку. Про збільшення трафіку в 2 – 5 разів заявили сервіси українських безкоштовних курсів Prometheus та EdEra. Вказано, що наступним цікавим напрямком EdTech буде використання технологій доповненої та віртуальної реальності. Текст: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/05/4/660107/>

27. ТОП-10 найкращих сервісів для навчання онлайн [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 5 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що на сьогодні онлайн-освіта стає все більш популярною в Україні, тим паче в умовах карантину, адже дуже зручно розвиватися та підвищувати кваліфікацію, не виходячи з дому. Вказано, що Вінницький окружний адміністративний суд рекомендував навчальні платформи, які повністю чи частково орієнтовані на державних службовців: Prometheus, EdEra (Education Era), БУМ online, Відкритий Університет Майдану, Освітній Хаб - EduHub.in.ua, "Мова - ДНК нації", Українська школа урядування та ін. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/top10-naykrashchih-servisiv-dlya-navchannya-onlayn.html>

28. Туманов О. О. Статистичний аналіз використання соціальних медіа в освіті та навчанні [Електронний ресурс] / О. О. Туманов // Агросвіт. – 2020. – № 5. – Електрон. дані. Наведено результати проведеного автором онлайн опитування щодо частоти використання соціальних медіа студентами. Серед лідерів виступають такі соціальні мережі, як Facebook, Vkontakte, YouTube та Instagram. Для них надано більш детальний аналіз частоти використання. Проаналізовано відношення студентів щодо користі залучення соціальних мереж в освітній процес. Текст: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3121&i=11>

29. Цура С. Роботодавці платитимуть за навчання студентів училищ / Соломія Цура // Газета по-українськи. – 2020. – 16 квіт. (№ 16). – С. 4. Йдеться про те, що для вступу в училища цього року потрібно подавати менше документів. Скористатися пільгами зможуть люди з інвалідністю

та діти з малозабезпечених сімей. Зазначено, що право першочергового вступу матимуть призери фінального етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів Малої академії наук. Щоб підготувати для себе працівників, роботодавець зможе підписати угоду з закладом, покривши витрати на навчання.

Текст: https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/_robotodavci-platitimus-za-navchannya-studentiv-uchilisch/960607

30. **Чорна С. Високий бал за дистанційне навчання** [Електронний ресурс] / Світлана Чорна // *Голос України*. – 2020. – 23 квіт. (№ 70). – Електрон. дані. *Йдеться про організацію навчального процесу в Університеті державної фіскальної служби України (УДФСУ), який за рейтингом Міністерства освіти і науки України включено до переліку закладів вищої освіти, в яких студенти можуть навчатися дистанційно. Наведено розповідь ректора УДФСУ Павла Пашка, який зазначив, що всі лекції та семінари проводять, як і до карантину, чітко за розкладом і в повному обсязі. Павло Пашко проінформував про запровадження в університеті дуальної освіти та зауважив, що цифровізація освітнього процесу дає змогу відкривати навчання за новими спеціальностями та освітніми програмами.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330232>

31. **Шведа О. Українська освіта під час пандемії** [Електронний ресурс] / О. Шведа // *Львів. Пошта*. – 2020. – 29 квіт. (№34). – Електрон. дані. *Йдеться про заяву в.о. міністра освіти Любомири Мандзій про необхідність продовження дистанційного навчання, студентам віддалено здавати сесію, школярам – річні контрольні роботи, і таким чином «закрити» цей навчальний рік. Діти до своїх класів не повернуться, навчання та оцінювання відбуватимуться дистанційно з домашніх «парт» до кінця травня, відповідно літні канікули почнуться у встановлені терміни. Це стосується також учнів і студентів закладів професійної та вищої освіти. Міністерство освіти і науки рекомендує ВНЗ організувати дистанційне складання сесій та іспитів, не зміщувати жодні дати і закінчити навчальний рік у терміни, передбачені раніше. За словами Л. Мандзій, у*

червні триватиме процес закінчення навчального року та оформлення необхідної шкільної документації. Навчальний рік не закінчиться лише для випускників XI класів, які мають пройти тести зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО). Дещо інше бачення щодо оцінювання учнів під час карантину є в ексміністерки освіти та науки Лілії Гриневич. Вона пропонує лібералізувати принцип оцінювання школярів та оцінювати їх за принципом «склав - не склав». Бо ж, мовляв, під час дистанційної освіти основна проблема полягає в розірваному зв'язку людей між собою. Текст: <http://www.lvivpost.net/suspilstvo/n/46078>

Освіта в зарубіжних країнах

32. В Естонії з 15 травня відкриваються всі навчальні заклади [Електронний ресурс] // Укр. правда. – 2020. – 6 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що з 15 травня 2020 року в Естонії відновлюється контактне навчання в загальноосвітніх школах та в інших навчальних закладах. Таке рішення затвердив уряд в рамках поетапного скасування карантинних заходів. Заняття також відновлюються в установах професійної освіти, ВНЗ, установах для підвищення кваліфікації та школах за інтересами, а також відкриваються молодіжні центри. З 18 травня 2020 року в Естонії буде дозволено проводити публічні збори. Текст: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/05/6/7250587/>

33. Дубасенюк О. Підготовка спеціалістів у галузі освіти дорослих : досвід Словацької Республіки [Електронний ресурс] / О. Дубасенюк, О. Самойленко // Освіт. простір України. – 2019. – № 16. – Електрон. дані. Проаналізовано досвід підготовки спеціалістів у галузі освіти дорослих у Словаччині з метою його адаптації до українських реалій. Визначено, що підготовка спеціалістів у галузі освіти дорослих Словаччини є окремим напрямом підготовки фахівців. У структурі закладів вищої освіти

Словацької Республіки функціонують кафедри освіти дорослих, співробітники яких здійснюють андрагогічні наукові дослідження та підготовку андрагогів.

Текст:

<http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/3992/4101>

34. Кучай О. Сучасний стан інклюзивної освіти в країнах Європейського Союзу [Електронний ресурс] / О. Кучай, В. Шинкарук // Освіт. простір України. – 2019. – № 17. – Електрон. дані. *Розглянуто проблему інклюзивної освіти в сучасному освітньому просторі. Зазначено, що головною метою інклюзивного навчання є усунення будь-якої дискримінації в освітньому процесі, забезпечення доступності освіти для всіх; та досягнення цієї мети може бути організовано по-різному, що й спостерігається в освітніх системах різних країн. Висвітлено завдання, що потребують впливу з боку системи державного управління освітою щодо організації навчання дітей з особливими потребами.*

Текст:

<http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4254/4354>

35. Кучай Т. Забезпечення якості вищої освіти в європейському освітньому просторі [Електронний ресурс] / Т. Кучай, О. Кучай // Освіт. простір України. – 2019. – № 16. – Електрон. дані. *Розглянуто проблему якості вищої освіти в європейському освітньому просторі. Висвітлено засоби, які дозволять забезпечити реалізацію стратегії ЄС. Зазначено, що основним напрямком в інноваційному підході у внутрішньому функціонуванні вищої освіти є реформа навчальних програм та використання ІКТ. Європейські ВНЗ прагнуть досягти балансу між своїми інституційними та академічними прагненнями та потребами у міжнародному співробітництві. Розкрито найтипівіші моделі підготовки педагогічного персоналу в країнах Європейського Союзу. Розглянуто завдання освіти в європейському просторі.*

Текст: [http://journals.pnu](http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/3994/4102)

[.edu.ua/index.php/esu/article/view/3994/4102](http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/3994/4102)

36. **Тадесва М. Програми раннього вступу до університетів та коледжів для обдарованих старшокласників у США**[Електронний ресурс] / М. Тадесва, П. Тадесв // Освіт. простір України. – 2019. – № 17. – Електрон. дані. *Розглянуто програми раннього вступу до університетів та коледжів для обдарованих старшокласників у США. Охарактеризовано спеціальні програми для обдарованих старшокласників, які в своєму інтелектуальному, емоційному та особистісному розвитку на декілька років випереджають ровесників. Доведено, що всі програми раннього вступу до університетів у різних штатах базуються на стратегіях прискореного і збагаченого навчання; виокремлено організаційні відмінності такого навчання. Проаналізовано сутність таких програм раннього вступу, як Міжнародний Бакалаврат, академічні олімпіади й конкурси, літні школи, волонтерські програми, тощо. Окреслено шляхи імплементації американського досвіду раннього вступу до закладів вищої освіти в Україні. Текст:* <http://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/4256/4356>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

15 травня 2020 р.